

Kurzemnieks izsludina fotogrāfiju konkursu **MANS LĪGO VAKARS** vai **MANI JĀNI**.

E-pastā redakcija@kurzemnieks.lv

līdz 26. jūnijam sūtiet rotāšanas, vainagu pīšanu, svinības, mielastu, ugunsroku, dabas skatus utt.!

Trim labāko attēlu autoriem – balvas! Visas fotogrāfijas tiks publicētas Kurzemniekā.

Kā kādreiz vācām sienu laukos?

Šo lielo notikumu restaurēt nolēma Indra Visocka ar Padures kaimiņiem.

→ 7. lpp.

Deju kolektīvam **Snēpele** tērpi uzšūti pēc 1890. gada parauga kā kādreizējais izejamais apģērbs, ar kuru doties uz viesībām.

→ 6. lpp.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Nr. 70
(11 306)

Cena
0,68 eiro

Piektdiena, 2018. gada 22. jūnijs

Priecīgu ligošanu!

Kā ligo tie, kam vārdā Jānis.

Stāsta viens no viņiem – Jānis Jansons.

→ 9. lpp.

Rudbāržu Grigaļos 10 hektāros audzē egļu, bērzu un priežu stādus.

Gadā pārdod līdz pusotram miljonam kociņu, ar kuriem tiek apstādīti 750 ha.

→ 5. lpp.

Kautiņi ar smagām sekām Kuldīgā un Vārmē.

Kas īsti notika?

→ 3. lpp.

Pirmdien, 25. jūnijā:

- Andris Millers – leļļu un koka meistars.
- Lai bērns augtu ģimenē.
- Kas kultūrā Kurzemē – 3K.
- Ligošana Rudes muižā.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Ir svarīgākas lietas...

Daiga Bitiniece,
tāl. 63350567;
daiga.bitiniece@kurzemnieks.lv

...par pēdējo notikumu raisīto priekšvēlēšanu burbuli, par banku rezidentiem un nerezidentiem, par siera, gaļas un alus cenām pirms katriem Jāņiem, par pasaules futbola čempionāta kaislībām, par veciem aizvainojumiem un nekārtīgiem kaimiņiem, par bezmiegu un mēness fāzēm utt.

„Dzīve līdz Jāņiem un dzīve pēc Jāņiem – kāpēc gan ne?”

Tā varētu turpināt, līdz nonāktu pie katra paša būtiskākā, pie vērtībām, kas ir vai kam būtu jābūt dzīves pamatā. Tiem, kuriem galvenā vērtība ir ģimene, novēlu Līgo svētkus un Jāņus pavadīt savējo pulkā. Tiem, kuriem galvenās ir rūpes par veselību, novēlu Līgo naktī sasmelties dabas spirdziņošo spēku. Tiem, kuriem šķiet, ka visa – informācijas, notikumu, darbu utt. – ir par

daudz, novēlu atrast savas prioritātes.

Nesen klausījos Masačūsetsas Tehnoloģiju institūta sociālā inženiera, pētnieka Agņa Stibes atziņas par tā sauktajiem 1. janvāra cilvēkiem, kuri vēlas ja ne gluži sākt jaunu dzīvi, tad vismaz mainīt ieradumus, dzīvot veselīgāk. Kā motivēt sevi mainīties – tas ir ļoti sarežģīts jautājums, bet, manuprāt, tādu sev var uzdot arī Līgo naktī. Tad gluži nevilus, ugunskurā raugoties, pārņem eksistenciālas un meditātas izjūtas. Dzīve līdz Jāņiem un dzīve pēc Jāņiem – kāpēc gan ne? Jāņi ir sava veida robežšķirtnē tāpat kā jauna gada sākums. Pētnieks, stāstot savu pieredzi, kā pārtraucis lietot alkoholu, uzsvēra, ka vieglāk to izdarīt, ja ar citu cilvēku vai pat vairākiem ir vienošanās, proti: „Tad vieglāk savu apņemšanos izpildīt, jo negribas pirmajam padoties.”

Lai mums katram Jāņos izdodas atpūsties un ko labu apņemt, un to arī piepildīt!

MANUPRĀT

Kad vajag, tad nekur nav!

Kad aizbraucam ceļojumā, kas mūs ieinteresē? Protams, tas, kā mūsu pilsētā nav. Kāpēc gan apskatīt ko tādu, ko redzam katru dienu? Strādājot šovasar laikrakstā *Kurzemnieks*, man tika uzdots sameklēt un nointervēt piecus tūristus no dažādām valstīm. Sākumā domāju, ka tas būs viegli – viņi taču ir visur! Izrādās, ka tik viegli tas nemaz nav. Manuprāt, katrs kādreiz ir teicis: „Kad vajag, tad nekad nav!” Šis bija viens no tiem gadījumiem. Divās dienās izstaigāju visu pilsētu – ap 30 km. Bet tas bija tā vērts – atradu visus piecus! Nemaz nedomāju, ka dienā varu nostāigāt 15 km un nesūdzēties, ka vairs nevaru pāiet. Intervētie bija atsaucīgi, un pēc atsauksmēm varēju saprast, kāpēc Kuldīga un Latvija tiem patīk. Vēca, bet joprojām skaista pilsēta. Tā ir patīkama sajūta, ja citas, daudz lielākas, valsts cilvēks atbrauc un slavē tavu zemi un pilsētu. Ja šāda uzdevuma nebūtu, nedomāju, ka būtu uzsākusi sarunu ar japāņi, poli, vācieti.

Rūta Mediņa, tālr. 63323021;
redakcija@kurzemnieks.lv

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam*
pa tālr. 63350568,
e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv.
Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881;
sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3699.

TRĪS VIEDOKĻI

Kuri jaunie partiju veidojumi būs vērā nemami spēlētāji oktobrī gaidāmajās Saeimas vēlēšanās?

Nopietnus spēkus neredz

1. Marina Kosteņecka, rakstniece: – Nevaru pateikt, ka kāda no jaunajām partijām būs nopietns spēlētājs. Par Artusu Kaimiņu uzskatu: kā raidījuma vadītājs viņš bija interesants, diemžēl politikā palicis tas pats šovmenis. Manās acīs politikā ar to vien nepietiek, bet popularitāte viņam ir kopš raidījuma vadīšanas,

un vēlēšanas, kad viņu iebalsoja Saeimā, parādīja, ka daudzi ir gatavi balsot par *Suņa būdu*. Varbūt viņam ir zinoša, perspektīva, profesionāla komanda, lai valsti virzītu uz priekšu, to es nezīnu – neesmu interesējusies, bet pašam vairāk iznāk populisms un skandalozitāte, ne nopietna darbība. Tā kā zivs pūst no galvas, lielas cerības

uz šo partiju nelieku.

Arī *Jaunā Vienotība* nav nopietni nemami, jo tā ir partija, kas pārtop pirms katrām vēlēšanām. Mainās sastāvs un nosaukums, bet neuzskatu, ka, mainot tos, var ieviest valstī pozitīvas izmaiņas. Viņu darbība ir cīņa par palikšanu politikā par katru cenu.

Ar skaidru ideoloģiju

2. Guntis Zemītis, Latvijas Vēstures institūta direktors: – Līdz ar partiju *Kustība „Par!”* beidzot ienācis tāds politisks spēks, kas nav kāda ekonomiskā grupējuma veidots. Es tā ceru. Tā ir partija ar ideoloģiju – tai ir virziens, kas aizstāv noteiktas vērtības. Tas man patīk. Liberālisms ir dažāds: no labējā, kur izdzīvo stiprākais un kāda ir klasiskā liberālisma izpratne, līdz kreisajiem, kuri piedāvā atvērto sabiedrību

u.tml. Tas var patikt vai nepatikt, bet tā vismaz ir noteikta ideoloģija. Jo pat sociāldemokrātiem, kuri mums ir bijuši, vai *Saskaņai*, kas uzdodas par sociāldemokrātiem, ideoloģijas nav. Tie ir ekonomisko grupējumu pārstāvji. Domāju, ka *Saskaņa* pārstāv krievu kapitāla intereses. Tādēļ nesaprotu, kāpēc viņiem piedēvē kreisumu, jo darbība ir labēja.

Jaunajai Vienotībai ir idejas, arī eiropeiska nostādne, bet idejas nav

tik skaidri definētas kā *Kustībai „Par!”*.

Grūti noteikt *KPVLLV* platformu – ko tā vēlas. Par partiju nerunāju, jo bez paša Kaimiņa, ko redzam priekšplānā, nekādas partijas tur nav. Bet būtu ļoti žēl, ja viņš kā opozīcija nākamajā Saeimā nebūtu pārstāvēta. Viņš darbojas uzrunājoši un iespaidīgi. Es par viņiem nebalsošu, tomēr gribētu, lai Artuss tiek arī nākamajā Saeimā.

Nedaudz balsu var būt katram

3. Klāvs Sedlenieks, sociālanthropologs: – Konservatīvā partija noteikti paņems daļu Nacionālās apvienības vēlētajū. Kāda vieta Saeimā tai ir diezgan garantēta. Manuprāt, dīvauna ir apvienība *Attīstībai/Par!*, kurā apvienojas *Kustība „Par!”*, *Latvijas attīstībai* un *Izaugsme*. Viņi sevi sludina kā jaunu spēlētāju, bet lielākā daļa ir politikā pieredzējuši un, cik var noprast, arī finansiāls atbalsts tiem ir, tādēļ kādas vietas Saeimā viņiem tiks piešķirtas. Bet nav īsti saprotams, kas viņus vieno ideoloģiski. *Par* pēc nostājas

izskatījās kreisi noskaņota partija, kas iestājas par sociālu vienlīdzību, savukārt *Latvijas attīstībai* ir labēji noskaņota. Nav skaidrs, kā viņi grasās dzīvot kopā. *Progresīvie* teorētiski varētu būt potenciāls, bet pārāk vēlu izveidojās kā partija un iesaistījās politikā. Vai spēš savu ideju aiznest līdz vēlētajiem? Varētu pietrūkt jaudas, lai tiktu Saeimā. Tā ir eiropeiska, kreisa partija, kas nav Kremļa veidojums, un tādai pozīcijai Latvijā ir diezgan liels atbalsts. Kas zina – varbūt arī tiek ievēlēti.

Par pārtapušu *Vienotību* jeb

Jauno Vienotību prātā nāk sena krievu dziesma, kurā teikts: „Ar sirmumu denīnos.” Varbūt uz veciem lauriem kādu vietu Saeimā dabūs, jo partijā ir arī cienjami cilvēki. Bet episkā izgāšanās šajā Saeimā diezgan pamatīgi mainījuši tās pozīcijas politiskajā arēnā, un neko jaunu tā nepiedāvā.

Par Kaimiņa partiju grūti prognozēt. Viņa komunikācija no sākta gala ir līdzīga ASV prezidenta Trampa komunikācijai: paziņojumi, kuru galvenais spēks ir skaļums, nevis kāda patiesība.

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā šogad svinēsiet Jāņus?

Ance Mediņa, studente: – Ģimenes lokā. Būs pīrāgi, rasols, kāda kūciņa. Kurināsim ugunsroku, sēdēsim pie tā un runāsimies. Kad ugunskurs nodzīsīs, kopā skatīsimies, ko saistībā ar Jāņiem rādīs televīzija.

Ināra Ozoliņa, atpūšas: – Viss vēl nav izplānots. Droši vien pie mājas, būs šašliks, ugunskurs, Jāņu dziesmas. Īpašu dziesmu mums nav. Tās, kas skan pa radio, arī dziedam.

Ieva Bērziņa, uzņēmuma vadītāja: – Kā parasti – ar ģimeni pie ugunsкура ar sieru, alu, vainagiem galvā un dziesmām. Mēs dziedam arī tradicionālās dziesmas: „Visa laba Jāņu zāle, kas zied Jāņu vakarā”, „Sit, Jānīti, vara bungas vārtu staba galiņā.”

Krista Plāte, dekrēta atvaļinājuma: – Vēl nezīnu, kā, bet domāju, ka ar ģimeni. Kurināsim ugunsroku, cepsim pīrāgus, ēdīsim sieru. Dažādas ēdienus taisa mamma, oma, vīramāte. Es pati ne, bet svinu ar visiem kopā.

Valija, pensionāre: – Braukšu ciemos pie meitas Andas uz Ikšķili. Dabiski, ka kurināsim ugunsroku, cepsim pīrāgus. Jāņi jau ir kārtīgi latviešu svētki. Mums tradicionāli kā jau visiem latviešiem ir arī cept šašliku.

Oskars Priedēns, bezdarbnieks: – Braukšu uz Daugavpili. Tur droši vien svinēšu ar draugiem, radiem. Pagaidām citu plānu nav.

Rūta Mediņa
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto

Barā metas virsū kauties

„Pie skeitparka rampām klausījāties koncertu *Kuldīga dimd*, līdz viens no garāmejošā čaļu bariņa manam draugam pajautāja „Ko smaidi?” un blieza pa seju,” tā nedēļas nogales kautiņa sākumu atceras kuldīdznieks Kristis Kaņuks.

ATBILD AR DŪRI

Kristis bijis ar palielu draugu bariņu. Piestājusi arī Krista mamma ar viņa brāli Kristapu ratiņkrēslā. „Viņi gaidīja, kad uzstāsies grupa *Tranzīts*, visi jauki atpūtāties,” stāsta Kristis. Garām nācis romu jauniešu bariņš. „Es no viņiem pazinu trīs, bet kopā bija varbūt kādi desmit. Precīzi nezinu, bet, kad sākās konflikts, viss notika tik ātri, ka zinu tikai to, ka mēs aiz rampas bijām ļoti daudzi. Viss sākās ar to, ka mans draugs Arnolds gāja garām romu jauniešiem, viens viņam uzprasīja „Ko smaidi?” un – bams! – iesita pa seju.

Tad viņi Arnoldam uzklupa virsū, un viss bars bīdījās uz mana brāļa pusi. Brālis ir ratiņkrēslā, un izvērtās tā, ka viņš no krēsla izkrita. Es skrēju palīgā, tad piegāju pie viena pazīstamā čigāna un jautāju, vai viņam tas liekas normāli, ka viņi atnāk un sāk kaut kādu *bezpredjelu*. Pat nezinu, kā citādi to nosaukt. Arī mana mamma pienāca, protams, *uzvilkusies*, ka brālis izgāzts no ratiņiem. Brāļa veselībai tas nenāk par labu ne fiziski, ne psiholoģiski. Viņa pazīstamajam čalim jautāja to pašu, ko es: vai tas ir normāli. Pēc pāris sekundēm sekoja sitiens sejā mammai. Tas bija par daudz, lai es noturētos mierīgi – uzklupu viņam, bet no mugurpuses saņēmu sitienu pa pakausi ar steku. Sekoja otrs, bet paspēju pielikt priekšā roku. Viņi man apmetās apkārt vesels bars. Vienā brīdī izrāvos, uzskrēju uz rampas un muku prom. Viņi bija vesels bars, un katram rokās pudele vai steks. Viņi *izrubīja* vēl vienu čomu. Tam rokā bija ģipsis, kuru pirms pusstundas bija noņēmis. Ar to viņš mēģināja sist čalim, kurš iesita manai mammai, bet tas vairākus gadus trenējies kikboksā – viņš ar diviem sitieniem manu draugu *izrubīja*. Vēl viens draugs burzmā dabūja ar steku pa sānu.

Mirušā vīrieša lietu izmeklē

Vārmē pie pamatskolas, kad tajā notika izlaiduma balle, ap vieniem naktī bezsamaņā atrasts vīrietis. Pēc nogādāšanas Kuldīgas slimnīcas reanimācijas nodaļā viņš miris, policijā sākts kriminālprocess.

Skolas direktore Agita Grāvere-Prenclava stāsta, ka ārpusē pie skolas nokritušo vīrieti ieraudzījuši balles viesi un izsaukuši ātro palīdzību: „Cik saprotu, cilvēks nāca uz skolu pēc palīdzības, bet konkrēti neko nezinu. Vīrietis

Un tad viņi tā kā nozuda. Es to uzskatu par bruņotu uzbrukumu, ja kāds ar steku rokās uzmetās virsū pilnīgi bez iemesla. Izjūtas ir drausmīgas... Mans brālis ir gan fiziski, gan garīgi nevesels. Viņam noteikti nevajadzēja redzēt, kā sit mammu un brāli. Tā viņam ir liela psiholoģiska trauma.

„Mans brālis ir gan fiziski, gan garīgi nevesels. Viņam noteikti nevajadzēja redzēt, kā sit mammu un brāli.”

Vairākas dienas pēc notikušā mamma atstāja video, kā brālis sēž pie datora un raud. Tajā naktī aizbraucu uz ātro palīdzību, vēlāk arī mamma, kurai ar pudeli vai steku bija iesists vēl pa roku – tā bija nobrāzta un uzpampusi. Viņa teica, ka slim-

nīcā sastapusi trīs ventspilniekus ar pārsistu galvu, kuri arī teikuši, ka cietuši no tiem pašiem čaļiem. Nākamajā dienā atbrauca policija, un es uzrakstīju iesniegumu. Zinu, ka tajā naktī no viņiem cietis arī paziņai tētis, manam draugam brālis. Zinu, ka cietušie ir vēl, bet visi neiet uz policiju: vai nu domā šo situāciju risināt citādi, vai arī negrib, jo ir nobijušies. Bet jo ilgāk par to nerunāsim, jo ilgāk tas turpināsies.”

NOTIKUMI TIEK IZMEKLĒTI

Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa kārtības policijas nodaļas priekšniece Vita Maslobojeva atzīst, ka to, kuri cietuši no šī jauniešu bara, varētu būt vairāk, nekā uzrakstījuši iesniegumu. „Policijā vērsās divas cietušās personas, divas uzzinājām paši un pieņēmām iesniegumus. Mums Kuldīgas estrādē bija patruļas. Pēc vieniem naktī saņēmām ziņu, ka notiek kautiņš, izbraucām. Arī Kurzemes reģiona patruļpolicija atbrauca

palīgā. Konfliktā iesaistītie uzreiz netika aizturēti, jo notikumu vietu bija atstājuši. Tika pārbaudītas spēļu zāles, bet tur viņu nebija. Konflikts bijis vairākās vietās, un, pēc liecinieku teiktā, visagresīvākie bijuši četri pieci romu jaunieši. Pārbaudāmie ir noskaidroti, sāka administratīvā lietvedība. Veicam pārbaudi par huligāniskām darbībām un miesas bojājumiem.”

LIKUMI VISIEM VIENI

Situāciju *Kurzemniekam* komentē Latvijas Čigānu nacionālās kultūras biedrības priekšsēdis Normunds Rudēvičs: „Tie ir pieauguši cilvēki, viņiem par savu rīcību jāatbild, ja ir vainīgi, bet tas nav jāsaista ar tautību. Nevar uzsvērt, ka vainīgie ir romi, jo viņi kā jebkuras citas tautības pārstāvji var kādreiz iedzert par daudz, var satraktoties. Ļoti žēl, ka šoreiz tā izdarījuši romu jaunieši. Latvijā mums gadiem nebija dzirdēts par nacionāliem konfliktiem. Kaut kad deviņdesmitajos kāds bija, bet tagad sabiedrība mainījies, un ir ierasts, ka visiem vienam pret otru ir ļoļāla attieksme.”

Arī kuldīdznieks Oļģerts Čīčis pat neatceras, kad Kuldīgā viņa tautības brāļi būtu konfliktējuši ar citām tautībām. Šādos gadījumos nevarot dalīt, vai vainīgais ir čigāns, krievs, latvietis vai cits, – jāvērtē pēc nodarījuma. „Visi cilvēki Dieva priekšā ir vienādi. Ja kāds ko ļaunu nodarījis, jāsaņem sods. Tāds, kāds pēc likuma pienākas. Es neatceros, ka Kuldīgā romi būtu konfliktējuši ar citām tautībām, bet tagad laiki tādi, ka daudzi lieto narkotikas, tostarp romi. Tādā stāvoklī neviens nesaprot, ko dara.”

Jolanta Hercenberga

„Nevar uzsvērt, ka vainīgie ir romi, jo viņi kā jebkuras citas tautības pārstāvji var kādreiz iedzert par daudz, var satraktoties. Ļoti žēl, ka šoreiz tā izdarījuši romu jaunieši.”

ko ļaunu nodarījis, jāsaņem sods. Tāds, kāds pēc likuma pienākas. Es neatceros, ka Kuldīgā romi būtu konfliktējuši ar citām tautībām, bet tagad laiki tādi, ka daudzi lieto narkotikas, tostarp romi. Tādā stāvoklī neviens nesaprot, ko dara.”

Jolanta Hercenberga

Jāņos – pilngadības skrējiens

Neoficiāli, bet droši avoti vēsta, ka pliko jāņabērnu skrējiens Kuldīgā notiks jau 18. gadu.

Jāņu naktī ap 3.00 starts vecā tilta galā pie dzirnavām. Finišā otrs tilts varēs slāpes veldzēt pie alus kausa.

Vienīgais piesegs skrējienā ir Jāņu vainags vai pirts cepure, bet tikai galvā. Kājas var būt apautas, taču ne līdz padusēm.

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Signe Šteinberga.

Nemierīga nakts no sestdienas uz svētdienu

Pagājušajās brīvdienās, kad Kuldīgā notika mūzikas festivāls *Kuldīga dimd* un pulcējās daudz cilvēku, policija noformējusi vairākus administratīvā pārkāpuma protokolus nepilngadīgajiem par atrašanos alkohola reibumā: 15. jūnijā 23.15 2000. gadā dzim. jauniešiem Piltenes ielā (1,64 promiles), 16. jūnijā ap 2.20 2001. gadā dzim. jauniešiem Smilšu ielā (viena promile), ap 2.30 2000. gadā dzim. jauniešiem uz vecā Ventas tilta (1,46 promiles).

14. jūnijs. 14.45 Rudbāržos 1983. gadā dzimis vīrietis ar automašīnu *Opel* brauca alkohola reibumā (3,12 promiles) un bez vadītāja apliecības. Sākts kriminālprocess.

15. jūnijs. Trijos dienā saņemta ziņa, ka Pelčos ar automašīnu *Mitsubishi* braukā 1952. gadā dzimis vīrietis, iespējams, reibumā. 15.28 policija automašīnu aizturējusi, un 1952. gadā dzimušais vīrietis tiešām bija dzērumā (2,2 promiles). Uzrakstīts administratīvā pārkāpuma protokols.

17. jūnijs. Pusvienos naktī Kuldīgā, Pētera ielā, pie skeitparka 1997. gadā dzimušam vīrietim pagaidām nenoskaidroti jaunieši nodarījuši miesas bojājumus (sasista seja). Sākta administratīvā lietvedība. Vienos naktī ātrā palīdzība ziņo, ka ar miesas bojājumiem palīdzību lūdzis 1997. gadā dzimis vīrietis, kuram nepazīstams jauniešis iesitis. Trauma gūta Pilsētas estrādē. Sākta administratīvā lietvedība. 2.06 saņemta ziņa, ka Pētera ielā pie Pilsētas estrādes notiek kautiņš. 1993. gadā dzimušam vīrietim nodarīti miesas bojājumi. Sākta administratīvā lietvedība. 2.50 ātrā palīdzība ziņo, ka Vārmē pie pamatskolas vienos naktī bezsamaņā atrasts 1962. gadā dzimis vīrietis. Viņš ar dažādām traumām, būdams arī alkohola ietekmē, nogādāts Kuldīgas slimnīcas reanimācijas nodaļā. Slimnīcā cietušais miris. Sākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana, tostarp ekspertīze nāves cēloņa noteikšanai. 3.25 saņemta ziņa, ka Kuldīgā pie Pilsētas estrādes ap 1.30 konfliktā pagaidām nenoskaidrotas personas nodarījušas miesas bojājumus sievietei. Sākta administratīvā lietvedība. Ap 2.37 Smilšu ielā pie baznīcas 1998. gadā dzimis vīrietis lieto degvīnu, konstatētas 1,7 promiles.

Pēc 9.00 1980. gadā dzimis vīrietis pa Kuldīgas apvedceļu ar velosipēdu brauca reibumā (1,52 promiles). Līdzīgi turpat to darīja 2000. gadā dzimis jauniešis (1,58 promiles). Rudbāržos, Jubilejas ielā, 20.33 konstatēts, ka sabojātas dzīvokļa durvis un nozagtas mantas. Sākts kriminālprocess.

19. jūnijs. Saņemta ziņa, ka Skrundā braukā divi tumsnēji vīrieši, kuri uzdodas par ukraiņiem un cenšas pārdot nažus un traukus. Policija aicina iedzīvotājus būt uzmanīgiem un neļaut sevi apvārdot. Lielākoties šie pārdevēji piedāvā ļoti zemas kvalitātes preces par neadekvātu cenu, šādi pircējus apkrāpjot. Skrundas pagastā 23.55 pa ceļu Ciecere–Ikaiši–Vārme 1984. gadā dzimis vīrietis reibumā (1,36 promiles) brauca ar velosipēdu.

Uzklausīja **Iveta Grīniņa**

NUMURA CITĀTS

„Ir aprēķins: lai laukos ģimene vienu bērnu palaistu skolā, vajag vismaz 200 hektāru zemes, bet tas atkarīgs no tā, cik intensīva saimniekošana,” saka Indulis Zīlītis, meža stādu audzētājs Rudbāržos.

Vasarā – sporta pasākumi

Rudbāržos gaidāmi vēl divi sporta pasākumi – futbola turnīrs jūlija otrajā pusē un sporta svētki 18. augustā, informē sporta organizatore un jaunatnes darbiniece Inese Ozoliņa.

Viņa gandarīta par veselības nedēļu maija beigās un jūnija sākumā, jo atsaucība bijusi patiesi liela: „Cilvēki sasparojušies, uz dažādām sporta nodarbībām nāca katru dienu. To pagastā

organizēju jau trešo gadu.”

Lai arī jūlijā Inese dodas atvaļinājumā, notiks tradicionālās futbola sacensības, var pieteikties jebkura komanda, kas vēlas mēroties spēkiem. Sacikstes iecerētas 21. jūlijā, bet datums vēl var mainīties. Savukārt skaidri zināms, ka 18. augustā būs Rudbāržu sporta svētki, kas tiek rīkoti otro gadu.

Iecerēta nometne bērniem

Skrundas novada domē iesniegts projekts bērnu nometnēm visos pagastos, bet vēl nav zināms, vai nauda tiks piešķirta. Viena nometne iecerēta Rudbāržos.

Tās vadītāja Inese Ivāne atklāja: ja nauda tiks piešķirta, tad no 30. jūlija līdz 3. augustam 20 bērni no sešiem

līdz desmit gadiem varēs dienas pavadīt interesantās nodarbēs. Iecere ir uzmanību veltīt dažādām profesijām, kādas sastopamas pagastā. „Bērni varēs uzzināt, ko dara frizieris, bitenieks vai kultūras organizators un citi. Šīm profesijām tiks pieskaņotas radošās darbnīcas,” saka I.Ivāne.

Kur dīgst Kurzemes zaļais zelts

„Jo lielāka specializācija, jo labāk,” tā par biznesu laukos saka Rudbāržu pagasta *Grigaļu* saimnieks Indulis Zīlītis. Zīlīšu saimniecībā šis princips īstenots konsekventi – ir tikai divas nozares: meža stādus audzē uzņēmums *Grigaļi*, bioloģiskos gaļas liellopus – uzņēmums *Grigaļi Eko*. I.Zīlītis saka: ģimenē katrs nodarbojas ar savu jomu. Viņa pārziņā ir kokaudzētava, dzīvesbiedrei Dzintrai – veterinārārstes prakse, bet gaļas liellopus jau trīs gadus audzē dēls Lauris.

„Jebkurā biznesā galvenais ir pārdot. Otrs svarīgākais nosacījums – izaudzēt tik labu, lai var pārdot. Konkurence nozarē ir, bet meža stādu deficīts arī,” saka Rudbāržu meža koku audzētava *Grigaļi* saimnieks Indulis Zīlītis.

SĀKA, JO VAJADZĒJA PAŠIEM

Grigaļos ģimene sāka saimniekot 1997. gadā, stādu audzētava izveidota 2000. gadā. Pirmās eglītes iestādītas vēl pēc gada, un 17 gadi pierādījuši, ka izvēle bijusi pareiza.

Kā daudzviet, arī šeit biznesa ideja ienākusi prātā tāpēc, ka materiālu meža stādīšanai paši nav varējuši dabūt. I.Zīlītis atceras: „Tas bija deficīts. Tuvākā audzētava ir *Ieviņas* (Kurmālē – aut.), tur stādi bija ļoti pieprasīti, un līgumu nevarējām noslēgt. Iegādājāmie sēklu, pirmo partiju audzējām tikai sev. Protams, iesējās vairāk, palika pāri, un tas labi aizgāja. Nekādas šaubīšanās un lēkšanās pa nozarēm nebija – uzreiz apstājāmie pie šīs.”

Indulis ir agronomis, tāpēc viņš skaidro: „Koku audzēšana ir tā pati darbošanās ar augiem, tātad atbilst profesijai, lai gan to māca mežsaimniekiem. Jebkurā biznesā galvenais ir pārdot, bet otrs svarīgākais nosacījums – izaudzēt tik labu, lai var pārdot. Konkurence nozarē ir, bet stādu deficīts arī. Liela audzētava ir *Ieviņas*, kas turpina padomju laikā sāktu ražošanu. Bijušajā Kuldīgas rajonā citu nav, bet ir Ventpils novadā, Talsos. Lielākā ir *Mazsili* pie Stendes, *Latvijas Valsts mežu* audzētava, kas ražo 15 miljonu stādu gadā.”

EGLE – PIEPRASĪTĀKĀ

Gadā *Grigaļi* pārdod līdz pusotram miljonam kociņu, ar kuriem tiek apstādīti 750 ha. Visvairāk tiek audzētas egles, jo pēc tām ir lielākais pieprasījums. Pircēji nosaka toni: 1,1 miljons stādu ir egles, pārējie – bērzi un priedes, pavisam nedaudz melnalkšņa, jo tas spēj augt tur, kur citiem nepatīk.

Lielu platību nevajag – te ir 10 ha, toties ļoti daudz roku darba. Sēklas tiek sētas kasetēs. Visa sākums ir siltumnīcās, kur gadā izaug trīs paaudžu kociņi. Siltumnīcās nav apkurināmas. Rudenī iesēti kociņi tajās sāk augt marta beigās. „Kad ir temperatūras svārstības, sēklas neuzdīgst – tām vajag labvēlīgus apstākļus. Dabā ir citādi: tur tiek izsēti miljoni sēklu, no kurām izaug ļoti mazs procents. Skaitis nodrošina to, ka jebkuros laika apstākļos kāda sēkla tomēr uzdīgst. Audzētavā uz veiksmi pašlaik nevar. Rezultāts jādod katrai sēklai. Stādus mēslojam, ravējam, rušinām, šogad arī pastiprināti laistām.”

LĒNA APRITE

Šajā biznesā aprite ir lēna – kociņš tiek audzēts divus trīs gadus. No siltumnīcās stādi iet vai nu uz pieaudzēšanas poligonu, kur aug ietvarstādi, vai uz lauka dobēs. Sezona ilgst deviņus mēnešus, strādā piecas darbinieces, visas pieredzējušas.

Stādaudzēšanas perspektīva atkarīga no tā, vai var atrast sadarbību ar mežu īpašnieku apvienību vai lielajiem mežu īpašniekiem. „Mums ir pastāvīgu klientu loks, bet tikai Kurzemē. Tas atkarīgs arī no attāluma. Vislabāk, ja firma, kas stāda, paņem divām trim dienām.”

JĀPĒRK NO KONKRĒTA RAZOTĀJA

„Meža stādāmā materiāla atlase un selekcija notika jau pirmās brīvvalsts laikā. Padomju laikā turpinājās. Pēc neatkarības atjaunošanas saimniecību pārņēma *Latvijas Valsts meži*. Likumi tādi, ka esam spiesti pirkt sēklu, ko ražo valsts plantācijās. Privātajām au-

dzētavām tā ir konkurence. Visur, kur valsts īpašums kombinēts ar privāto, konkurence tiek izkropļota. Pat līdz tam, ka augstākās kategorijas sēklu nevaram iegādāties,” saka Indulis. Vēl aizvien tiek izaudzēti stādi pašu vajadzībām, jo tāds bijis sākotnējais mērķis. *Grigaļos* ir ap 100 ha meža.

PIRMIE – IEGULDĪJUMU GADI

Arī jaunajā nozarē – gaļas liellopu audzēšanā – pirmie gadi prasa daudz ieguldījumu. I.Zīlītis skaidro: „Doma radās 2015. gadā, pēc gada sākām darboties. Sameklējām zemi, nopirkām pļaujmašīnu, presi, grābekļus – visu no nulles, jo stādiem nekas tāds nav vajadzīgs. Ir trešais gads, bet vēl neko neesam pārdevuši. Mūsu mērķis ir tūršķirnes dzīvnieki, esam izvēlējušies divas šķirnes: Limuzīnas un Aberdinangus. Mums lopkopība ir bioloģiska, jo starta brīdī visi apstākļi tam atbilda. Gaļas liellopu audzēšana tikai izskatās vienkārša – palaiž ganībās, un viss. Bet jābūt novietnēm, pilnvērtīgai barošanai ziemā, ganāmpulks jāuzlabo, jāpērk vaislas materiāls utt. Bezgalīgi ieguldījumi. Saimniekošanas metodes ir dažādas. Tie, kuriem zemes daudz, *apsaimnieko* subsīdijas – gaļu ražo tik daudz, lai saņemtu subsīdijas. Normāla ražošana nozīmē to, ka no vienas zemes vienības tiek panākta pēc iespējas lielāka atdeve. Mēs tieši tāpēc to sākam, ka ganību pietika, bija pļavas. Tagad īpašumā ir 150 hektāru, bet apsaimniekojam ap 300. Ganāmpulkā – ap 130 galvu.”

I.Zīlītis atzīst, ka lopkopībā strādniekus grūti atrast: „Plānojam nodarbināt trīs cilvēkus, jo paši visu vairs nespējam. Bet tas nav vienkārši.”

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Pirms trim gadiem meža stādu audzētavai *Grigaļos* piepulcējās gaļas liellopu ganāmpulks. Šīs Aberdinangus šķirnes telītes kļūs par nākamajām ganāmpulka papildinātājām, teliņu mammām.

Pelna pirmo algu

Kuldīgas novada skolēniem ar pašvaldības atbalstu vasarā ir iespēja strādāt – viņiem tiek piedāvātas darba vietas, kurās iegūt pieredzi un dažādas iemaņas. Jūnijā tiek nodarbināti 37 jaunieši.

Ralfs Liepiņš un Linda Elīna Vanuška jūnijā Snēpeles saimniecībā *Lakstīgalas* lasa zemenes un ravē.

Iepazīst lauku darbus

Snēpelnieki Linda Elīna Vanuška un Ralfs Liepiņš šomēnes savā pagastā strādā piemājas saimniecībā *Lakstīgalas*.

Linda Elīna rudenī mācīsies Vilgāles pamatskolas 9. klasē: „Sen jau gaidīju, kad beidzot būs 16 gadi un varēšu strādāt. Te ir tuvu mājām. Mēs paši zemenes neaudzējam – mums nav zemiņu saimniecības, tāpēc šeit būšu ieguvusi pieredzi. Darbs nav grūts, tikai traucē karstais laiks. Mēs ne tikai lasām zemenes, bet arī ravējam un esam darījuši vēl citus darbus, kas dienu padara interesantāku. Šomēnes nopelnīšu pirmo algu.” Arī Valmieras Gaujas krasta vidusskolas audzēknis Ralfs vēlas nopelnīt, un darbavieta atrodas netālu no

mājām. Visvairāk viņam patīk lasīt zemenes – tas esot viegli, bet ravēt gan ne pārāk patīk.

Saimniecības īpašniece Ināra Paiča skaidro: „Jaunieši pie mums strādā vairākus gadus. Kad nodarbinātības projekts radās, sākumā bija neziņa. Atceros, ka neviens snēpelnieks nepieteicās, tad paši sākām meklēt jauniešus, kuriem ir atbilstošs vecums, braucām uz mājām, runājām ar vecākiem un piedāvājām strādāt. Vasarā ir darbspēka trūkums, sevišķi zemeņu laikā. Jaunieši pieteicās, un ziņas par šo iespēju aizgāja tālāk.

Mani izbrīna tas, ka citas saimniecības Snēpelē šo iespēju neizmanto. Pie mums jaunieši ravē un lasa zemenes. Viņi četras

stundas strādā svaigā gaisā – bez telefona, datora un televizora.

Mēnesi strādāt un nopelnīt sev naudu – tas skolēna ģimenei ir diezgan liels atspajds.

Pie mums nāk vietējie jaunieši. Iet jau visādi, bet kopumā varu teikt, ka viņi ir labi un saprātīgi – konfliktu nekad nav bijis. Vienu gadu, lai puišiem nebūtu jāravē, liku raut un tīrīt ķiplokus. Tad jautāju: „Vai esat kādreiz to darījuši?” Saņēmu atbildi *nē*. Tad teicu: „Vismaz vienreiz dzīvē tāda iespēja jums būs.” Vispār lauku darbus jaunieši darīs varbūt vienīgo reizi dzīvē, bet vismaz viņiem būs priekšstats un viedoklis par to. Domāju, ka lielākā daļa neizvēlēsies saimniekot laukos.”

Skolniece Katrīna Rozīte (no kreisās) strādā restorānā *Bangert's*. Attēlā ar viesmīli Ingu Melāniju Birznieci.

Vajag palīdzīgas rokas

V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 11. klases skolniece Katrīna Rozīte par pirmo darbavietu izvēlējusies restorānu *Bangert's*, jo tur strādā pazīstami cilvēki.

„Pagājušajā vasarā tas neizdevās, jo 16 gadi man palika tikai rudenī, tāpēc šī ir pirmā pieredze. Darbs nav viegls, bet ir *forši*. Esmu iemācījies visu, kas jā dara viesmīlim, piemēram, pagatavot dažāda veida kafiju, servēt galdu. Tas turpmāk noderēs. Šī ir ļoti laba iespēja izmēģināt pastrādāt un par to saņemt algu. Ar kolēģiem sastrādāties ir diezgan viegli.”

Restorāna vadītāja Linda Sarja: „Man šāda iespēja ir jaunums, jo tagad esmu vadītājas amatā. Vērtēju to pozitīvi – gan jauniešiem prieks nopelnīt, gan mums

ir palīdzīgas rokas. Tieši vasarā brauc daudz tūristu grupu, un skolniece palīdz uzklāt un novākt galdus. Viņa nedara tikai netīros darbiņus – daudz ko iemācām, un ja jauniešiem ir interese, tad tāstāstam un rādām. Cenšamies katram pieiet individuāli. Jau sākumā skolēniem jautāju, ko viņi vēlas iemācīties. Katrīnu interesē iemācīties pagatavot labu kafiju, tad to arī rādām. Viņi ir jauni cilvēki, un var just, ka dzīves pieredzes vēl nav, tāpēc vēlos to dot. Dažreiz iznāk pasmieties par jocīgiem jautājumiem, bet saprotu, ka tas ir dabiski. Gribas, lai jaunieši būtu ieinteresēti, un četras darba stundas dienā ir optimālas, lai interese noturētu. Svarīgi arī ierādīt darba kultūru, lai pašiem nākotnē vieglāk.”

Nākotnē strādās ar cilvēkiem

Centra vidusskolas audzēkne Alise Opmane darbu ar klientiem apgūst veikalā *Pelnušķīte* Kuldīgā.

Tur viņa strādā otro gadu: „Šeit mani pienākumi ir izlikt preces, pārbaudīt cenas, dažkārt strādāju pie kases, taisu krelles, zīmēju hennas zīmējumus, uzkopju telpas. Izvēlējos nākt šeit atkal, jo zinu, kā te viss notiek, kur viss atrodas un ka te ir draudzīgas kolēģes. Visvairāk patīk strādāt ar cilvēkiem, sarunāties, iepazīties. Redzu, cik atšķirīgi

viņi ir. Visgrūtāk ir tad, kad ir garlaicīgi, bet bieži tas nav. Šeit arī mācos organizēt savu laiku un, protams, nopelnu naudu. Es gribētu kļūt par preču dizaineri, un arī tas būs darbs ar cilvēkiem. Šāda iespēja ir ļoti laba, jo, kad meklēšu pastāvīgu darbu, man jau būs neliela pieredze.”

Veikala vadītāja Rūta Lindberga vērtē: „Esmu ļoti apmierināta, ka gan mums, gan jauniešiem šāda iespēja ir. Kā tad citādi viņi pirmo darba pieredzi iegūs? Alise ir otro gadu un strādā ļoti labi.

Jaunieši te strādā kā pārdevēji. Viņiem ir interese kaut ko iemācīties. Veikalā arī zīmēju hennas zīmējumus uz ādas, un meitenes labprāt palīdz.

Vēl man ir zemnieku saimniecība *Jaunlieģi*, arī tur augustā strādās divi jaunieši. Biju pārsteigta, ka šogad viņu atsauce nav liela, jo jūnijā un jūlijā darbā laukos neviens nepieteicās. Varbūt jaunieši no šiem darbiem baidās – droši vien domā, ka būs jāravē garas biešu vagas.”

Alise Opmane priecājas Kuldīgā strādāt veikalā *Pelnušķīte*, jo tur arī sadraudzējusies ar vadītājas Rūtas Lindbergas mazmeitu Gabrieli.

Lāsma Reimanes
teksts un foto

Tērpi pēc senām fotogrāfijām un aprakstiem

Vidējās paaudzes deju kolektīvam *Snēpele* tērpi uzšūti pēc 1890. gada parauga kā kādreizējais izejamais apģērbs, ar kuru doties uz viesībām. Biedrība *Snēpeles pagasta deju kolektīvs* tos ieguvusi ar Eiropas programmas *LEADER* un pašvaldības atbalstu. Stāsta dejotāji Ilonda Reita un Juris Belševics.

Finansējums tērpiem ir 10 077,60 eiro:
90% finansē Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai,
10% – Kuldīgas novada pašvaldība.

GODA KĀRTA

Ilonda: „Braucu uz Latvijas Nacionālā vēstures muzeja etnogrāfijas nodaļu, jo zināju, ka Snēpeles pagastā kādreiz bijušas ekspedīcijas un ka tur ir mape ar aprakstiem un fotogrāfijām, kurās redzami šeit atrastie tērpi. Tur tie ir no dažādiem laikiem. Šogad tapa šie, bet arī iepriekšējie pēc vēstures liecībām. Jaunos pēc 1890. gada parauga auda un šuva biedrība *Suitu amatnieki*. Kādreiz šis bijis izejamais tērps, ar kuru doties uz kāzām vai citām viesībām. Konsultējāmies ar Brīvdabas muzeja

etnogrāfijas nodaļas vadītāju Aiju Jansonī. Viņai ir līdzīga kostīmkleita, tikai citos toņos. Pirms Dziesmu un deju svētkiem notiek tautastērpu skate – šogad piedalījāmies, un mūsu jaunie tērpi atzīti par ļoti labiem. Iekļuvām finālā, kas 5. jūlijā notiks koncertzālē *Palladium*.”

Ilonda priecē tas, ka visiem deju lielkoncerta dalībniekiem netika šūti vienādi tērpi, kā bija plānots: „Interesantāk skatīties, ja katram kolektīvam ir savs. Tā skatītāji var redzēt novadu dažādību. Tad mums arī vieglāk atrast savu vietu

laukumā, ja zinām, kādi dejotājiem tērpi.”

KOLEKTĪVS KĀ OTRA ĢIMENE

Ilonda tautas dejas deju kopš bērnības, Juris – no padsmītu gadu vecuma. Ilonda stāsta: „Sāku dejojot Snēpelē, vēlāk Bulduros un *Tapā Jūrmalā*, abi dejojām Kuldīgas kolektīvu Snēpelē.” Juris turpina: „Varbūt citiem šķiet, ka dejošana nav nekas īpašs, bet tā aizņem daudz laika, un jāiegulda nauda, jo organizējam braucienus un pār-

svarā par tiem maksājam paši. Kolektīvā lielākoties deju ģimenes, tādēļ izdevumi ir divreiz lielāki.”

Ilonda secina, ka kolektīvs kļuvis kā liela ģimene: „Esam domubiedri ar līdzīgām interesēm. Esam sadraudzējušies, kopā svinam jubilejas, Jāņus, Ziemassvētkus, kāzas. Par tradīciju kļuvis katru gadu doties laivu braucienā un ekskursijā pa Latviju, kā arī uz festivāliem ārzemēs. Šī vasara tam varētu būt par īsu, jo ir Dziesmu un deju svētki. Tiem, kuriem ir sava saimniecība, pietrūkst īsta darba kolektīva, un to var

aizstāt, pasākumos esot kopā ar dejotājiem,” skaidro Ilonda. Juris strādā zemnieku saimniecībā un smejas: „Kā kaut kur jābrauc, tā jāpļauj siens. Domāju, ka šogad uz Dziesmu un deju svētkiem tāpēc nebraukšu. Bet vienu dienu uz Rīgu varu tikt.” Ilonda piebilst: „Vasarā jābrauc biežāk un ir grūtāk savienot ar darbu saimniecībā, tomēr mēģinām.” Svētku dejas abiem patīkot. Kolektīvs tās apgūst divus gadus, bet laukuma zīmējumi top zināmi pēdējā brīdī. Šobrīd dejotāji mācās, kur katram *Daugavas* stadionā jāatrodas.

19. gadsimta tērps

• Šis ir goda tērps, pie kura sievas velk tumšas, vienkāršainas, pusgaras kokvilnas zeķes un melnas ādas kurpes vai šņorzābacīņus, bet vīri – melnas ādas kurpes vai zābakus.

• Tērps vairāk piemērots zaļumballes dančiem, jaunrades dejām, īpaši tām, kas iestudētas valša ritmā, u.tml.

Snēpeles vidējās paaudzes dejotāji Ilonda Reita ar vīru Juri Belševicu priecājas par kolektīva jaunajiem tērpiem.

• Šis tautas tērps Snēpeles pagastā valkāts 19. gs. beigās (1880. gadā).

• Atdarināts pirmo reizi pēc Latvijas Nacionālā vēstures muzeja etnogrāfijas nodaļas materiāliem.

Meitu/sievu tērpa apraksts

Kostīmkleita, kurai gan jaka, gan brunči ir no viena auduma.

Brunči (rinduks) austi sīkās rūtīs (krustainajā rakstā). Meti ir no baltas kokvilnas, austs ar vienkārtīgu vilnas dziju trīs krāsās (zilā, zaļā, melnā). Pie jostas brunči piešūti ar lina audumu un sakārtoti dziļās šķindeļkrokās. Brunču apakšmalā piešūta melna vilnas dzijas pīne. Aizdare ar dzelzs āķi kreisajā pusē. Apakšmalas apdare iekšpusē no lina auduma.

Jaka (pārjaks) šūta no tāda paša auduma kā brunči, iekšpusē lina odere. Aizdare ar metāla podziņām. Aizmugure nedaudz pagarināta ar interesantu ieloci (divām pretfaltēm), kas dekorēta ar divām podziņām.

Blūze šūta no smalka lina auduma. Aproces un apkakle grezni izšūtas ar baltiem lina diegiem izviluma tehnikā. Apkakle atlokāma, lai ir redzama virs jakas. Blūzes aizdare ar divām cilpiņām, kuras var sasiet ar lentīti vai saspraust ar kniepkenu vai kamejveida brošu.

Cepurīte darināta pēc zīmējumiem un fotogrāfijām. Tās vietā var arī siet lakatu.

Puišu/vīru tērpa apraksts

Īsie svārki šūti pēc 19. gs. beigām un 20. gs. sākumam raksturīgās piegrieztnes no tumši pelēka auduma ar iekškabatu un trim kabatu atlokiem. Aizdare ar četrām pogām. Svārku stūri noapaļoti. Var nēsāt aizpogātu vai atpogātu (ja apakšā ir veste). Piegriezumā ļauj dejā brīvi kustēties, netraucē pacelt rokas.

Krekls šūts pēc Kuldīgas vīriešu krekla piegrieztnes no balta lina/kokvilnas auduma. Ap kaklu krāsains lakatiņš.

Biksēs šūtas no tāda paša auduma kā īsie svārki, taisna piegrieztuma, bez buktēm, ar aizdari priekšā.

Vestes mugurpuse šūta no tumša auduma, priekšpuse – no krāšņāka auduma. Mugurpusē josta ar sprādzīti. Priekšpusē pogas vienā rindā.

Cepure (ratene) izgatavota pēc 19. gs. parauga no melna filca ar dekoratīvu melnu lenti.

Lāsma Reimane
Aivara Vētrāja foto

Tas skaistais siena talku laiks!

Siena talka Padurē sākās ar zāles sagrābšanu.

Pēc siena grozīšanas un vālošanas to krāva zārdos.

Pēc siena sagrābšanas: Gunārs un Gita Grīnbergi, Indra Višocka ar dēliņu Rūdolfu, Māris Bauers, meita Rūta Bauere, Jānis Melnis, Una Melne, Ilga Nomme, Madara un Aleksandrs Baranovski un meita Adrija.

Padures pagasta *Liekņu* iemītnieki savam un bērnu priekam nupat sarīkojuši siena talku *Kaimiņ' būšan'*, izziņojot to feisbukā. Mūsdienās laukos smagāko darbu paveic tehnika, bet agrāk ierastas bija plašas siena talkas. To atsaukt atmiņā arī bijis rīkotāju nolūks.

Stāsta idejas autore, padurniece Indra Višocka: „Pašvaldība reizi gadā šo pļavu nopļauj, tāpēc izdomājām, kāpēc gan sienu nesavākt un neuztaisīt zārdus. Parādīt to gan bērniem, gan tiem, kuri aizmirsuši, kā to dara. Izteicu šo ideju kaimiņiem, un viņi atsaucās. Uz talku atnāca cilvēki

arī no vienas daudzdzīvokļu mājas, un šī patiešām ir kaimiņu būšana. Gribētāji bija daudzi, bet visiem neiznāca izbrīvēt laiku. Manuprāt, šis ir kopā ļoti padarīts darbs. Pati atceros vasaras, kurās tā strādāju. Toreiz man tāds darbs nepatika, bet šodien gan patīk! Šeit, iespējams, varēs svinēt

Jāņus.”

Padurniece Ilga Nomme stāsta, ka pēdējo reizi sienu grābusi pirms 15 gadiem, kad pašai bijusi sava saimniecība: „Atceros, ka tad biju laimīga dabūt kādu, kas to zāli nopļauj, lai nav pašai jādara ar rokām. Mēs sienu nevis likām zārdos, bet krāvām

gubiņās.” Arī Madarai Baranovskai par siena laiku ir pozitīvas atmiņas: „Bērnībā bija tieši tas pats – siena grozīšana, likšana kaudzē. Tas bija mūsu jautrais siena ballīšu laiks.”

Lāsma Reimane
Ievas Benefeldes un autore foto

ĒDIENI LĪGO SVĒTKU NOSKAŅĀS

Klāt vasaras saulgrieži, un pēdējais laiks domāt par svētku galdam. Cienastam vienmēr nav jābūt pierastam. Kādas variācijas var pagatavot Jāņu galdam, šoreiz rāda kafejnīcas *Rezidence kafe „Venta”* un *Marmalade*.

VAIRĀK NEKĀ MAIZE AR SIERU

Nesen atvērta kafejnīcā *Rezidence kafe „Venta”* pie vecā tilta var dabūt lielisku kafiju, gardus dzērienus, kārdinošas kūkas, kā arī karstmaizes.

Jāņu galdam tiek piedāvāta karstmaize ar ķimeņu sieru. Te karstmaizēm pamatā ir pašcepta kviešu

maize – kā saka saimnieks Aigars Celms, pašu mīcīta, pašu lolota, bet recepte no Kalifornijas. Siltās siermaizes top gan no kviešu maizes, kurai ir ļoti kraukšķīga garoza un mīksts vidus, gan no Aigara sievas mammas ceptās tumšās sēkļu maizes, kas ir daudz blīvāka un atgādina rupjmaizi. Abos veidos izmantots ieraugs, kas tiek saglabāts nākamajai reizei, *pabarots* un uzturēts dzīvs.

Siermaizes gatavo tā: maizi apsmērē ar sviestu, virsū liek ķimeņu sieru un cep cepeškrāsnī, līdz tas izkusis. Pasniedz ar tomātiem, gurķiem un zaļumiem, kas pabijuši vieglā gāzēta ūdens marinādē. Klāt var piedzert Tērvetē ražoto *Zoltnera alu*. Kurzemē tas sevi pieteicis tieši šajā Kuldīgas kafejnīcā un turpina ceļu uz citām pilsētām. Aigars stāsta, ka ar alus darītavas īpašnieku iepazīšies taku skrējienā *Stūrņubuks*, vēlāk radusies doma to tirgot šeit. Pašlaik pieejams gaišais *Lager* tips, drīz būs arī tumšais.

Attēlā: speķa pīrāgi ar sēkliņām, kārtainās mīklas siera pīrāgi ar ķimenēm, apaļās rabarberu maizītes ar vārīto krēmu, eklēra kūka, biezpiena maize ar rozīnēm, rabarberu rausis.

TRADICIONĀLI, BET MŪSDIENĪGI

Jaunās, bet jau iecienītās kafejnīcas *Marmalade* konditore Sanieta Medniece Līgo svētku galdam iesaka gardumus, kuros ierasto papildina neparastais.

Īpašais piedāvājums svētkiem ir apaļās rabarberu maizītes ar vārīto krēmu, biezpienmaize ar rozīnēm, kam pamatā smilšu mīkla, īpašie Jāņu siera pīrādžiņi ar ķimenēm, klasiskie speķa pīrādžiņi ar sēkliņām, sevišķi mīksts un gaisīgs rabarberu rausis, krāšņi rotātie eklēri, kas atgādina Jāņu vainadziņus. Šādas kūciņas citur nav dabūjamas.

S. Medniece iesaka, piemēram, rabarberu maizītes papildināt ar vārīto krēmu, speķa pīrādžiņus apbērt ar sēkliņām, kārtainās mīklas pīrādžiņiem ar sieru pievienot ķimenes. Bet gardumu noslēpums esot visu darīt ar mīlestību un labām domām.

Katrīna Spulniece-Aišpуре
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Mazs bērns virtuvē

Vērtīgi vai bīstami? Viedokļi atšķiras, taču viens ir skaidrs – kopīga darbošanās virtuvē bērniem sniedz ne vien prieku, bet arī iemaņas un zināšanas, kas dzīvē lieti noderēs.

No trim līdz četriem gadiem

Teju puse Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka maltītes gatavošanā bērns jāiesaista no trim četriem gadiem, trešdaļa – ka jau pat no divu gadu vecuma, liecina *Dobeles dzīrnavnieka aptauja*.

30% uzskata, ka kopā ar bērniem ēst var uztaisīt ātrāk un ērtāk, bet vairumam tas procesu sarežģī.

Aptauja liecina, ka pirmās darbības ir mazgāt augļus un dārzeņus, izņemt produktus no skapīšiem, maisīt, veidot cepumu formu. Trīs četru gadu vecumā tiek jau uzticēts piebērt ēdiena sastāvdaļas, mīcīt mīklu, klāt un dekorēt galdus. Lai gan 40% ir gatavi piecus sešus gadus vecus bērnus iesaistīt arī karstu ēdienu tapšanā, tomēr piektdaļa uzskata, ka vārīt un cept patstāvīgi bērns var sākt vien deviņos desmit gados.

Bērnu iesaiste šajā darbā pozitīvi ietekmē gan fizisko, gan garīgo attīstību, veicina patstāvību, veselīgus ēšanas paradumus. Tas svarīgi arī viņu

pašvērtējumam.

Psiholoģe Zane Avotiņa saka: „Vienmēr jāizvērtē vecums un fiziskās spējas, dodot drošus uzdevumus un darba instrumentus. Piedaloties bērns apgūst daudz praktisku iemaņas: roku mazgāšanu, darba vietas sagatavošanu, galda klāšanu, virtuves piederumu lietošanu. Varat uzticēt atrast īsto katlu, bļodu, mērturku vai rīvi, mācīties izmantot mizošanas vai griešanas nazi. Svarīgi pārrunāt, kā produktus sagatavot (mazgāt, mizot), apgūt dažādus paņēmienus: griezt, rīvēt, maisīt. Nav mazsvarīga darba vietas satīrīšana, trauku mazgāšana.”

Sākumā bērnam vajadzīgs ir vecāku atbalsts un iedrošinājums, īpaši, kad viņš piedzīvo neveiksmi: saplīst ola, izbirst milti, piedeg pankūka. „Taču tas ir vērtīgi pavadīts laiks, kas veido uzticēšanos un sirsnīgas attiecības,” uzsver Z. Avotiņa.

Kā bērnus iesaistīt virtuves darbos

- Ļaut ledusskapī sameklēt produktus.
- Likt traukā vecāku sasmalcinātos produktus.
- Maisīt vai putot, mīcīt mīklu, turklāt var iedot pašam savu mīklas gabaliņu, lai no tā pagatavotu picu vai kūku, ko pašam nogaršot.
- Ietaukot cepamās formas – to var darīt arī ar rociņām.
- Kaisu dekoru uz saldajiem ēdieniem, likt produktus uz picas u.tml.
- Likt netīros traukus izlietnē vai trauku mašīnā.
- Izvēlēties traukus, galda piederumus, saklāt galdus.

Kā virtuvi padarīt drošāku

- Vecākiem telpa rūpīgi jāpārskata – vislabāk, notupstoties un palūkojoties bērna acīm.
- Noņemt galdautu, novākt nažus, dakšiņas u.c. lietas.
- Ēdienu gatavot uz plīts tālākajiem rīņiem, rokturus pagriežot uz aizmuguri.
- Daudzām virtuves ierīcēm ir bērnu aizsardzības funkcijas. Piemēram, gāzes plītim mēdz būt liesmu kontrole, kas gāzes piegādi atslēdz, ja liesma tiek nopūsta. Savukārt uz indukcijas plīts tiek karsēts tikai trauks, pārējā virsma paliek auksta. Cepeškrāsnis, kurām ir dubultā vai trīskāršā stikla durvis, nesakarst un ir daudz drošākas. Arī trauku mazgājamām mašīnām iespējama bērnu aizsardzības funkcija, kas neļaus ierīci nejausi iedarbināt.

Katram savi pienākumi

Bijušās kuldīdznieces Lienes un viņas vīra, pludmales volejbolista, Londonas olimpisko spēļu bronzas medaļnieka Mārtiņa Pļaviņa trīs meitas pēc savas un vecāku ierosmes vienmēr iesaistās virtuves darbos.

AKTĪVI UN GRIBOŠI

Pļaviņu ģimene ir kupla: trīs meitas un divi suņu bērni – miniatūrie šnaušeri Flēra un Greisa. Liene ir mamma uz pilnu slodzi. Bet mājās sēdēt daudz neiznāk, jo gan viņa pati, gan meitas ir aktīvas un viss jāpaspēj.

„Vecākā meita Keita (8) tikko pabeidza 1. klasi, trenējas vieglatlētikā, dejo sporta dejas un peld, skolā vēl apmeklē dažādus pulciņus. Vidējā meita Eva (4) bērnu dārzā pabeidza otro grupiņu. Pagaidām viņa peld, bet septembrī sāks apmeklēt arī dejas. Jaunākā meita Elīza (nepilni divi gadi) visu laiku ir ar mani. Septembrī dosies uz bērnu dārzu. Viņai patīk ar mani braukt uz māmiņu treniņiem – cītīgi vingro līdzī, stāsta Liene.

„Esam aktīva ģimene – meitas vienmēr grib ar tēti uzspēlēt bumbu, pludmalē viņām patīk dzīvoties ūdenī, spēlēt spēles. Ja neesam pludmalē, apmeklējam rotaļu laukumus, braucam ar riteņiem. Mums patīk iesēsties mašīnā un doties apskatīt Latviju, braucam uz vietām, kurās neesam bijuši. Kopā izbaudām laiku, arī gatavojot maltītes.”

MAMMAS PAMUDINĀJUMS

Liene no savas bērniņas atceras, ka mamma vienmēr atļāvisi virtuvē palīdzēt, ja pati gribējusi. „Vislabāk atceros, ka mizoju kartupeļus – gāja ļoti lēni, tomēr darīju. Domāju, ka, pateicoties ve-

cāku pamudinājumam piedalīties ēdiena gatavošanā, rodas prieks un vēlēšanās virtuvē darboties. Es nesaku, ka jāēd tikai mājās, bet mājās ēdiens garšo pavisam citādi, jo ir pievienota galvenā sastāvdaļa – mīlestība,” teic Liene.

Savām meitām viņa atļāvisi virtuvē palīdzēt agri, kad pašas izrādījušas vēlmi. Vecākā sākusi griezt gurķus ar plastmasas nazīti, kad nav bijuši pat divi gadiņi. Bērns gribējies, un Liene ļāvisi. Vēlāk Keita turpinājusi ar dārzeņu mazgāšanu un rīsu iebēršanu katliņā. „Bērnam darbošanās ir svarīga, un vecākiem tas jāatbalsta, lai mazie redz, kā tiek gatavots ēdiens kopīgajām maltītēm.”

Lienes meitām palīdzēt virtuvē ļoti patīkot. „Vecākajai ļauju diezgan daudz, izņemot darbu pie plīts un cepeškrāsnis. Viņas mazgā dārzeņus, augļus, mēģina nomizot kartupeļus, burkānus. Ar rokas rīvi arī ļauju darboties. Tikai pamēģinot, viņas saprot, ka burkānu sarīvēt nav tik viegli, kā izskatās. Atļauju diezgan agri sagriezt salātiem dārzeņus – iedodu dēlīti un plastmasas nazīti, lai ir droši. Mums iestrādājies tā, ka es taisu pamatēdienu, bet meitenes – salātus. Pašas nomazgā dārzeņus, sagriež un izdara pārējo.”

Liels prieks visām esot rosīties virtuvē svētkos. Meitenes griež un kapā rasola sastāvdaļas, Ziemassvētkos kopā mīca mīklu pīrādziņiem un cep piparkūkas.

Lienes un Mārtiņa Pļaviņu ģimene labprāt visu dara kopā – ne vien atpūšas un dodas iepazīt nezināmas vietas, bet arī gatavo ikdienas un svētku maltītes. No kreisās: Keita, Elīza, Eva, Mārtiņš un Liene.

Pļaviņu ģimenē Ziemassvētki nav iedomājami bez piparkūku cepšanas.

Pļaviņu ģimenes mīļākais braunijs

Sastāvdaļas:

- eļļa pannas ietaukošanai, 350 g tumšās šokolādes, salauzta gabaliņos, 250 g sviesta, trīs olas, 250 g cukura (vēlams, brūnā), 100 g miltu, tējkarote cepamā pulvera.

Pagatavošana:

- cepeškrāsnī uzkaršē līdz 170° C, ietauko cepamo formu;
- šokolādi un sviestu izkausē ūdens peldē;
- saputo olas ar cukuru, līdz masa viendabīga un gaisīga;
- lēnām, pakāpeniski šokolādes masu iemaisa olās;
- šokolādes un olu masā caur sietu iesijā miltus un cepamo pulveri, kārtīgi samaisa, mīklu lej cepamajā formā;
- pannu liek cepeškrāsnī vidū un cep 35 minūtes, kamēr, nedaudz pakratot, kūkas vidus vairs nešķīst šķīdros. Gatavību var pateikt arī pēc tā, ka virsa sāk ieplaisāt;
- izņem no cepeškrāsnis, ļauj pilnībā atdzist, neizņemot no formas;
- brauniņu sagriež, tur ledusskapī slēgtā traukā, pēc tam pasniedz ar saldējumu.

IEMĀCĪTS VĀRDS NEDRĪKST

Liene atklājusi, ka labākais veids, kā virtuvi padarīt bērniem drošu, ir stāstīt par potenciālajām briesmām un jau no mazotnes iemācīt, ko drīkst, ko ne. „Noteikti uzmanos, lai katrai rokā būtu tāds instruments, ar kuru nevar sa-

vainoties. Nelaižu klāt pie plīts, kur kaut kas vārās vai cepas. Pat mazākā zina, ka nažus nemaz nedrīkst mēģināt dabūt. Visām no bērniņas ir iemācīts vārds *nedrīkst*. Nekad neko neesmu pārlikusi no plauktiņa uz plauktiņu, lai tikai bērni nesaplēstu

vai nenogāztu. Viņiem jāzina, ko drīkst un ko ne. Tas pats princips attiecas arī kad ceļojam, ir lietas, ko nedrīkst aizmigt vai darīt, un, ja bērni zina savas robežas, tad ir daudz vieglāk,” stāsta Liene.

Antra Grīnberga
Lienes Pļaviņas arhīva foto

SARUNA AR GAVIĻNIEKU

Jāņos – ar ģimeni un draugiem

„Svētkos būtiska ir satikšanās un kopības izjūta,” tā par Jāņiem saka ceļu būves uzņēmuma SC Kuldīga valdes priekšsēdis Jānis Jansons, kurš šajā dienā svin arī vārdadienu.

SPĒCĪGS LATVIEŠU VĀRDS

Jānis stāsta: „Man ir vecāks brālis Mārtiņš. Zinu, ka vecāki gribēja, lai arī man ir spēcīgs latviešu vārds, un tā tiku pie Jāņa. Vārds man ļoti patīk. Manā paaudzē tāds ir daudziem, bet tagad tas vairs nav tik populārs. Ģimenē esmu vienīgais Jānis, bet draugu lokā ir vairāki.

Es sevi raksturotu kā draudzīgu, komunikablu, ar plašu paziņu loku, varbūt esmu mazliet neiecietīgs. Esmu lasījis sava vārda raksturojuma versijas, bet šķiet, ka katrs ir citādāks un vārdam nav nozīmes.”

CIEMIŅI VIENMĒR GAIDĪTI

Vārdā dienas gaviļnieks ar sievu Daci, dēliem Dāvi un Jēkabu parasti svin ģimenē, dažkārt atbraucot bijušie studiju biedri. „Kad iekrīt garāks brīvdienas, Jāņos esam devušies laivu braucienā pa dažādām upēm tepat tuvumā. Citu gadu sakrāmējam mašīnā velosipēdus, braucām uz Ventspili, tur visu pilsētu izbraukājam ar divriteņiem. Biežāk viesi ierodas pie mums – pat

Ceļu būves uzņēmuma SC Kuldīga valdes priekšsēdis Jānis Jansons Ligo vakarā noteikti liek galvā vainagu.

neatceros, ka būtu kādi Jāņi, kuros kāds nebūtu ciemojies. Viesi mūsu mājās vienmēr ir gaidīti.”

No kolhozu laika Jāņu svinības viņš atceras tā: „Katrā pagastā bija sakurts liels ugunskurs, pie kura pulcējās cilvēki. Līdzīgi kā tagad Ventas ciemā, kurā dzīvoju. Bet mums labāk patīk mierīgi pasēdēt mājās. Mēs šos svētkus izmantojam kā ģimenes vai draugu pulcēšanās laiku.”

Jāņos gaviļnieks iedzer alu, bet svētku siers gan negaršo, tomēr dažreiz siera rituli esot sasējis pats: „Senāk biju atradis ļoti vienkāršu recepti: spainis piena, citronskābe un garšvielas.” Vienīgā Jāņu tradīcija, kas viņam tiešām patīk, ir likt galvā vainagu, kuru pa-

rasti uzpin un uzdāvina sieva. „Vainagu vienmēr saglabāju līdz nākamajiem Jāņiem, kuros to sadedzinu ugunskurā. Reizēm salasām jāņuzāles.”

BRĪVO DIENU MAZ

Vasarā ir ceļu būvniecības laiks. „Dzīves ritms saistīts ar objektiem,” skaidro Jānis. „Ja kādā darbs notiek aktīvi vai iet uz beigām, tad dienas ir saspringtas. Visa pamatā ir komanda, kas šo darbu dara. Ja ir tāda, uz kuru var paļauties, var dabūt brīvdienas. Bet atvaļinājumu vasarā nekad neesmu ņēmis – saprotu, ka nevaru to atļauties, jo būvniecības sezona ir īsa, taču ar daudziem pienākumiem.”

Lāsma Reimanes teksts un foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 13. līdz 20. jūnijam piedzimušas sešas meitenītes un divi puikas.

Bērniem doti šādi vārdi: Marta, Oļģvija, Emīlija, Beāte, Megija, Patrīcija, Kristis, Jorens.

Pirmais bērniņš

Aiva Vičule un Toms Dešins no Saldus 17. jūnijā sagaidījuši meitiņu. Vecākiem bijis grūti izvēlēties vārdu, jo daudziem rados skaisti vārdi jau salikti, beigās meita nosaukta par Beāti. Vecākiem šis ir pirmais bērniņš. Aiva visu grūtniecības laiku jutusi, ka patiešām būs meita. Arī Toma brāļiem ir mazi bērni, tāpēc Beātei vēlāk būs, ar ko spēlēt. Pagaidām meitenīte esot ļoti mierīga. Beāte piedzima 2980 g smaga un 52 cm smaga.

Māsas un brāļi gaida mājās

Lienīte Pole un Dainis Hibners no Vārmes 19. jūnijā pasaulē laiduši meitiņu Patrīciju: 3080 g smagu un 54 cm garu. Vārdu izdomājis tētis. Mājās mazo gaida māsas Laila (24) un Samanta Tīna (4) un brāļi Gundars (20) un Aivis (13). Mamma domā, ka lielākie noteikti palīdzēs.

Lāsma Reimanes teksts un foto

BĒRNU MĪKLAS

Viņas ir lielas un mazas, apaļas un kantainas, katrā mājā viņas ir.

asp@letA

Pa ceļu iet skroderis, tam blakus cūcītis; izbirst skroderim adatas, kas sanāk no cūciņas?

aiisE

Apkārt ērkšķogu miziņa, vidū fileja.

iviK

Emocijas – mākoņos!

Suitu dūdeniekiem no Alsungas bija uzticēts Rīgā atklāt starptautisko folkloras festivālu *Baltica*.

Oficiālā statusā kopa tur piedalījās pirmoreiz. Kopā ar viņiem muzicēja *Maģie suiti* no Ventspils novada. „Dažas dienas iepriekš mums piezvanīja un jautāja, vai nevēlamies atklāšanā nodot ievada fanfaru *Ligojat, ligojat*,” pastāstīja kopas vadītājs Juris Lipsnis. „Protams, piekritām. To iemācīties laiks bija nepilna nedēļa.” *Suitu dūdeniekiem* J.Lipsnim, Aletai Lipsnei, Santim Vanagam, Paulam Leimanim un Jurim Kraftam (bungas) piepalīdzēja Nacionālās kultūras centra direktore Signe Pujāte, tradicionālās dziedāšanas grupas *Saucēja* pārstāve Iveta Tāle, kā arī māsas Ilga Vālodze Ābele un Paula Mare Ābele (bungas).

„Emocijas uzskrējušas mākoņos!” atzīst J.Lipsnis. „Piedalījāmies koncertos, paši devāmies daudz ko apskatīt. Citreiz apstājāmies un sākām spēlēt dūdas, arī kāziniem likām danci griezt.”

Savukārt no Kuldīgas *Kūravas* festivālā bija 17 dalībnieku, kuri piedalījies gājienā, uzstājušies, bijuši arī skatītāju rindās. Kolektīva vadītāja Ina Celitāne saka: visvairāk aizkustinājusi būšana ar savējiem – folkloristiem. „Iespaidīgi, kad kopā ligo tik daudzi, arī valsts pirmās personas. Kultūras ministre Dace Melbārde bija klāt teju visos pasākumos.”

Sagaidot vasaras saulgriežus, no 16. līdz 21. jūnijam folkloras festivāls *Baltica* notika 11. reizi, pulcējot 4000 dalībnieku. *Kurzemieks* jau rakstīja, ka tajā piedalījās arī *Basu suiti*, *Gudenieku suiti* (Kuldīgas novads), *Suitu sievas*, *Suitu vīri*, *Suitiņi* (Alsungas novads), *Kamenīte* no Rudbārziem un Raņķu folkloras kopa (Skrundas novads).

Inta Jansone
Ārijas Sproģes un
Inas Celitānes arhīva foto

Folkloras festivālā *Baltica* muzicē *Suitu dūdenieki*.

Kuldīgas *Kūravas* dalībnieki Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā.

MOTOSPORTS

Enduro – rūcina Ēdolē un Īvandē

Baltijas enduro čempionāta otrajā posmā aizvadītājās brīvdienās Ēdolē un Īvandē absolūtajā vērtējumā uzvaras lauri tika E2 klases motosportistam Ivo Šteinbergam (CEC I.S. Racing).

Šis reizē bija Latvijas čempionāta trešais posms un Lietuvas čempionāta otrais posms. Spēkus trasē pārbaudīja 54 Latvijas, Lietuvas un Igaunijas sportisti un arī Nīderlandes pārstāvis. Cīņa – pamatīga, jo vairākiem līdz uzvarai trūka vien dažu sekundes simtdaļu. Divās dienās sportisti pieveica piecus apļus (viens – 45 km). Absolūtajā vērtējumā otro un trešo vietu ieguva igauņu sportisti Martins Leoks un Elari Talu. Uzvarētāji noteikti E1, E2, E3 klasē, junioru 16+, senioru 40+, H30 (*Hobby*) klasē, kā arī iesācēju, veterānu 50+ un 60+ klasē.

„Mums vēl daudz jāmacās, jo sacensības mūsupusē rīkojam otro reizi,” sacīja Kuldīgas biedrības *Motorsport.lv* pārstāvis Mārtiņš Lagzdīns. „Visnorītēja mierīgi, bez nepatīkamiem pārsteigumiem. Manuprāt, ātruma testi bija labi izveidoti – interesanti un sportistiem baudāmi. Viens no tiem atradās karjerā. Tas bija arī pagājušajā gadā, taču šogad ieviesām izmaiņas un pielikām klāt jaunus elementus un šķēršļus. Ar privātmāju un zemju īpašniekiem grūtāk visu saskaņot, tādēļ sadarbojamies ar *Latvijas Valsts mežiem*.

Lielākais pārsteigums bija Nīderlandes pārstāvis, kurš nāk no Dienvidāfrikas, bet esot pārcēlies uz Latviju un dzīvojot kaut kur starp Kuldīgu un Saldu.

Enduro sacensībām mūsupusē gatavi Igaunijas motosportisti Prits Biene un Martins Leoks.

Viņam šīs bija pirmās sacensības – gāja grūti, ātrumposma vidū vajadzēja apstāties, atpūsties, lai varētu turpināt,” stāsta M.Lagzdīns.

Dalībniekiem sacensības esot patīkušas, uz vairākām dienām viņi apmetušies gan pagastu viesu namos, gan naktsmītnēs Kuldīgā. Sportistu ģimenes apmeklēja Emīla tirgu svētdien Ēdoles pilī.

„Lielu paldies vēlos sacīt visiem atbalstītājiem, arī biedrības cilvēkiem un *Latvian Baya Organisers Team* pārstāvjiem, jo bez viņu padoma un pieredzes to noorganizēt būtu grūti.”

UZZIŅAI

Enduro (Angļu val. *enduro*, no latīņu val. *idurare* – izturēt.) Motosporta disciplīna, kurā sportisti brauc pa iezīmētu trasi dažāda seguma ceļos un bezceļos. Mēdz būt daudzdienu sacensības. Bez pamata sacīkstēm ir arī nelielas ātrās sacensības.

Trasē Latvijas sportists Edgars Siliņš.

SPĒKAVĪRI

Rozentāls atgriežas un uzvar

Eiropas kausa izcīņā spēkavīriem svara kategorijā līdz 105 kg par uzvarētāju kļuvis kuldīdznieks Māris Rozentāls, kuram šī bija spoža atgriešanās sportā pēc rokas traumas.

Polijā startēja astoņi atlēti no Latvijas, Polijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Krievijas, Austrijas, Slovākijas un Lietuvas, sacenšoties piecos vingrinājumos.

„GRIBĒJĀS MANDRĀŽU”

„Pēc traumas sadziedēšanas atkal gribējās izjust mandrāžu – sacensību garšu,” atzīst atlēts. „Bija uzaicināts vēraņemams sastāvs, piemēram, Arnolda Švarcenegera kausa un otrās vietas ieguvējs, Eiropas kausa pērnā gada ieguvējs. Sākumā nedomāju, ka varēšu cīnīties par medaļām, no otras puses – disciplīnas bija parocīgas, vienīgi baidījās no balža celšanas.” Pirmajā vingrinājumā bija jānes 280 kg grods. Kuldīdzniekam tā nav mīļākā disciplīna, taču Māris bija piektais. Otrais uzdevums – balžu celšana. Pacēlis 130 kg, Māris bija sestais: „Jutu, ka varu vēl, bet apzinājos, ka nesmu kārtīgi uzsildījies, tāpēc neriskēju, lai atkal negūtu savainojumu.” Atlēts atzīst, ka pēc pirmajiem diviem pārbaudījumiem jutās vīlies: „Nesapratu, kas un kā notika, bet biju tikai sestajā vietā. Vai četrniekā neieklūšu?”

Automašīnas vilkšanā no zemes (350 kg) – 12 reizes un pirmā vieta: „Šis vingrinājums man ir parocīgs, un pēc tā pacēlos uz 4. vietu.” Riepas velšanā Māris bijis otrais, tikai divas sekundes desmitdaļas zaudējot 1. vietai, un kopvērtējumā jau pakāpies uz otro pozīciju. Beidzamā vingrinājumā kuldīdznieks 160 kg akmeni pacēlis četras reizes un bija pirmais gan šajā pārbaudījumā, gan kopvērtējumā (31 punkts).

Otro vietu ar 29,5 punktiem ieguva Krievijas atlēts Ivans Šatovkins, bet trešo ar 29 punktiem – ukraiņis Volodimirs Rekša.

Eiropas kausa izcīņā spēkavīriem kuldīdznieks Māris Rozentāls ar 12 reizēm ir pirmais automašīnas vilkšanā no zemes.

PASAULE GAIDA

Vakar Māris jau devās uz Ukrainu, lai piedalītos Eiropas spēkavīru čempionātā *Ultimate Strongman Championship* svara kategorijā līdz 105 kg.

„Vasara solās būt sacensībām bagāta. Pēc sešu gadu pārtraukuma 30. jūnijā startēšu Latvijā sacensībās Talsos, pēc tam atkal došos uz Poliju – uz Eiropas kausa izcīņas posmu. Savukārt augustā notiks pasaules čempionāts Čehijā. Tur viena no disciplīnām būs vilkme no zemes – gribu būt pirmais vēsturē, kas tajā izrautu 400 kg. Šim svaram jau esmu ļoti tuvu. Vēl ir uzaicinājums uz Ķīnu,” stāsta atlēts.

Inta Jansone
Māra Rozentāla
arhīva foto

Māris Rozentāls Polijā kļūst par Eiropas kausa izcīņas uzvarētāju spēkavīriem svara kategorijā līdz 105 kg.

PALDIES ATBALSTĪTĀJIEM:

Freimans Timber Construction, MKM mežam, AB būvniecībai, Amazonei, Plankai, Rietumu naftai, Kuldīgas novada pašvaldībai.

RITENBRAUKŠANA

Krists Beļģijā pirmais

UCI 1.1 kategorijas vienas dienas velobraucienā Beļģijā sezonas pirmo uzvaru izcīnījis komandas *Israel Cycling Academy* ritenbraucējs, kuldīdznieks Kristis Neilands.

Pēdējos 22 kilometrus viņš brauca vienatnē, finišējot 33 sekundes priekšā Eliam Viviani no Itālijas, velobrauciena galvenajai zvaigznei. Startēja arī pasaules tūres komandu *Quick-Step Floors, Lotto NL Jumbo* un *Lotto Soudal*, kā arī Pro kontinentālo un kontinentālo vienību sportisti. Pēc ilgāka laika Izraēlas vienībā tur startēja arī mūsu Kristis un Igaunijas vadošais sprinteris Mihkels Reims.

197,8 kilometru distance nesolīja vieglu gaitu nevienam, jo trasē bija arī bruģa un grants ceļa posmi. Distances pirmajā daļā izveidojās atrāviens, kurā mūsu sportista nebija. Lielā grupa visai ātri kļuva mazāka. Pēc vairākiem grants un bruģa posmiem līderus panāca sekotāju grupa, kurā bija arī K.Neilands.

Kad līdz finišam bija 50 km, Kristis devās atrāvienā. Ar viņu kopā arī pazīstamais beļģis Šons de Bī, kurš pārstāv Pro kontinentālo komandu *Verandas Willems-Crelan*. Latvieša un beļģa duets spēja sastrādāties. Kad līdz finišam smagajā, bet aizraujošajā trasē bija 30 km, pārsvars pār sekotāju grupu ar E.Viviani tajā sasniedza 50 sekundes.

Tomēr intriģējošākais vēl bija priekšā. 22 km pirms finiša plīsa de Bī riepa. Kuldīdznieks turpināja braukt viens, tomēr arī viņš bija spiests mainīt velosipēda ratu. Pārsvars saruka līdz 30 sekundēm, tomēr kuldīdznieks nepadevās. Demonstrējot teicamu ātrumu,

Kuldīdznieks Kristis Neilands pārliecinoši uzvarējis vienas dienas velobraucienā Beļģijā.

pirms pēdējiem 5 km viņš vadību palielināja līdz 50 sekundēm. Sekotājiem Kristu panākt neizdevās – viņš lepnī finišēja viens. Latvijas čempions trasē pavadīja četras stundas 37 minūtes un 47 sekundes.

2. vietu ieguva leģendārais itālis E.Viviani, kurš atpalika par 33 sekundēm. Trijniekā iekļuva arī beļģis Džanni Fermērs (*Courendon-Circus*).

Kristam šī ir pirmā uzvara sezonā, bet otrais triumfs UCI 1.1 kategorijas velobraucienos. Par šo uzvaru viņš ieguva 125 UCI pasaules ranga punktus.

PĀRDOD

Divistabu **DZĪVOKLI** Ventspilī (hruščovka, Pārventa, 14 000 eiro) vai maina pret līdzvērtīgu Kuldīgā, vēlams ar daļējām ērtībām. Tālr. 20062420, +447 831776495.

Divistabu **DZĪVOKLI** Mežvaldē. Tālr. 29393468.

SIENA PRESES, grābekļus, graudu kombainus no Somijas. Tālr. 29752090.

Traktora **PIEKABI**. Tālr. 26641125.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žaļūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

KARTUPEĻUS lopbarībai. Tālr. 28807400.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU** jums vajadzīgajā garumā un rupjumā, 6 berkubi – 170 eiro, 10 berkubi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Skaldītu vai kluču **MALKU**, 35 eiro sterā. Tālr. 25396435.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

VAJADZĪGI

SIA *Kurland Auto* (4120304751) – **AUTOATSLĒDZNIEKS** ar pieredzi. CV sūtīt e-pastā: kurlandauto@inbox.lv, tālr. 22003389.

SIA *Otaņķu Dzīrnavnieks* (42103015892) aicina darbā E kategorijas **ŠOFERUS** darbam Baltijā un Eiropā. Tālr. 29185566.

Apsardzes kompānija *Koblentz drošība* (40003317923) aicina darbā **MOBILĀS GRUPAS DARBINIEKUS** Kuldīgā. Tālr. 26674333 vai 20056667.

SIA *Gabriēla* (49002001356) jaunajā veikalā *top!* Skrundā aicina darbā **VEIKALA VADĪTĀJU** un **PĀRDEVĒJAS**. Pieteikties pa tālr. 63232043.

SIA *Mana Galdniecība* (41203053660) piedāvā darbu **GALDZNIEKIEM**. Tālr. 20635778.

SIA *Autoserviss IP* (41203016908) aicina darbā C kategorijas **AUTOVADĪTĀJU**. Tālr. 26467028.

SIA *Annette plus* (5120200903) – **PALĪGSTRĀDNIEKI** bruģēšanas brigādē. Tālr. 29496314.

PĒRK

SIA *Lāses AM* par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā.

Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri. Tālr. 20238990.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaimnieks* – **BULLUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29327241.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglos auto. Tālr. 26104984.

REZERVES DAĻĀM (1982.–1992. gada) *VW Transporter* (T3). Tālr. 28374883.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieņemt 95. koda (dienas grupai), kā arī A, B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sākums 27. jūnijā. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

PĀRVADĀ mēbeles. Tālr. 22363568.

Steidzami **LŪDZ AIZDOT** 3000 eiro uz 2 gadiem uz aizdevēja noteikumiem. Tālr. 28995423.

Visu veidu **JUMTU MAIŅA**, fasādes darbi, demontēšana, materiālu piegāde. Tālr. 22407371.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:** (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Palīdzam noformēt dokumentus, veicam cirsma iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsma visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Pērk **ĪPAŠUMUS** ar mežu, **CIRSMAS**. Tālr. 25770062.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Par labām cenām aļņu, briežu **RAGUS**. Braucam pakal. Tālr. 29886349.

RAGUS. Tālr. 22048516.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

VĪNGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā, 24/7, transports. Atļaujas nr.16/2018-E. Tālr. 26284210.

SIENU rulonos. Tālr. 28766613.

SIENU, skābsienu. Varam apļaut un savākt zāli. Tālr. 29458514.

SIA *Energoparks* tīra **APĀUGUMU**, pērk zarus šķeldošanai, gatavu šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

Ātri **SASKALDU MALKU**. Tālr. 26449395.

TRIMERA pakalpojumi. Tālr. 22302300.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

KAPAKMEŅI Dzirnava ielā 42.

PIEMINEKĻI, FUTRĀĻI, SĒTIŅAS Baložu ielā 6 (blakus pastam). Tālr. 28666270.

SPORTA KALENĀRS

27.VI 18.00 Kuldīgas Pilsētas estrādē – vasaras sacensības **RITENBRAUKŠANĀ** bērniem, I. posms.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Zanei Braslauskai, vīru zaudējot.
SIA *MD Vārme* kolektīvs

*Klusa paliek tēva sēta,
Klusa tēva istabiņa.
Nav vairs tēva mīlo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību *ANDRA BRASLAUSKA* tuviniekiem.
Vārmes mednieku kolektīvs

*Ne saltums dveš,
Un smaržas vējā kaisās,
Iet garām laiks,
Lai neatgrieztos vairs.*

/J.Plaudis./

Izsakām līdzjūtību Braslausku ģimenei, *ANDRI BRASLAUSKU* zaudējot.
Vārmes pagasta pārvalde

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgas
Sirds ilgi saglabās.*

/M.Jansone./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Zanei un pārējiem tuviniekiem, *ANDRI BRASLAUSKI* traģiski zaudējot.
Andris, Egļis, Aiga ar otrām pusītēm

*Un pēkšņi – klusums, miers...
Klāt atvadbrīdis.
Kas labi sapratušies, šķiras klusējot.*

/J.Osmanis./

Izsakām līdzjūtību *ANDRA BRASLAUSKA* tuviniekiem, viņu pēkšņi zaudējot.
ZS 45. KNB EPR kolektīvs

*Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.*

/A.Skujīņa./

Skumju brīdī esam kopā ar Valdi Braslausku, tēvu aizsaulē aizvadot.
Vārmes pamatskolas bijušie klasesbiedri

*Kur vārdus rast, kas būtu mierinājums,
Kad negaidot ir pārtraukts mūža gājieni.*

/K.Apškrūma./

Izsakām līdzjūtību Ulđim Braslauskim, no tēva atvadoties.
Lazdu mājas iedzīvotāji

*Kā zars pie zara vainagā, kas sienas,
Tā mūža vainagu mums savīt māk,
Gan dzīves nebaltās, gan baltās dienas,
Kas tevi atminot, šķiet runāt sāk.*

/V.Rūja./

Dziļi skumstam, zaudējot vecāko zemessargu *ANDRI BRASLAUSKI*. Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem.

ZS 45. nodrošinājuma bataljona veterāni, karavīri un zemessargi

*Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža takās.*

/J.Rūsiņš./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Valđim ar ģimeni, tēvu zaudējot.
VPDK *DimDari*

*Kam, tētiņ, tālu gāji,
Kā saulīte norietējī!
Mums pietrūka mīļu vārdu,
Tava gudra padomiņa.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Aleksandram Krausam, tēti smiltainē pavadot.
RET arodbiedrība un darba kolēģi

*Gan sāpju dienas, gan saules rīts,
It viss tiek klusi zemē tīts.*

/E.Vēveris./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Aleksandram Krausam, tēvu mūžībā pavadot.
A/s Sadales tīkls kolektīvs

*Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds.*

/M.Jansone./

Izsakām līdzjūtību Ilzei, tēti mūžībā pavadot.
Kaimiņi Kalna ielā 5

*Caur pirkstiem smiltis birst,
Viss aizrit projām, irst.
Vējš, ziedu smaržas, glāsts,
Tā beidzas katras dzīves stāsts.*

/A.Eglītis./

Jūtam līdzi Lūcijai Kalniņai, brāli smiltainē izvadot.
Kaimiņi Marija, Rita, Stebuļi,
Vinčents, Smīdberģi, Ķemerī

JŪNIJA ERUDĪTS

1879. gadā reizē ar brāļu Kaudzišu *Mērnieku laikiem* iznāca vēl viena latviešu autora romāns. Kas tas bija?

Atbildes līdž 25.jūnijā 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: 15. martā 44. gadā pirms mūsu ēras nodurts Gaļs Jūlijs Cēzars.
Pareizi atbildējuši: Indra Ābelīte, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Velta Višņevska, Anita Eglīte, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs.

Jaunumi arī portālā
www.kurzemnieks.lv!

Visss par reklāmu *Kurzemniekā!* Tālrunis 63324881.

INTERESANTI

Ko hlors nodara ķermenim

Hlors vajadzīgs baseinos – tas palīdz saglabāt drošību ūdenī, kas pilns baktērijām. (Jautrs fakts: peldbaseina smaka, ko saistām ar hlora, patiesībā nāk no ķīmiska savienojuma trihloramīna, kas veidojas, kad hlors reaģē ar urīnu un sviedriem.) Bet vai hlors ir bīstams? Pārāk daudz vielas var kairināt ādu un acis, sausināt matus un ādu, skaidro dermatoloģe Anna Duarte no Miami Nikolaja bērnu slimnīcas, taču reizes, cik bieži esam baseinā, nedod īstu iemeslu uztraukties. Svarīgi, lai ūdenī būtu pareiza hlora deva. „Pārmērīga dažkārt var radīt arī nelielu tvaika daudzumu, un tas var izraisīt astmu,” skaidro A. Duarte, lai gan tas notiek ļoti reti. Pēc peldes vienmēr vajag noskaloties tīrā ūdenī un izmantot mitrinošu ķermeņa losjonu, kas satur dabīgās eļļas, bet, peldot zem ūdens, lietot īpašas brilles.

JOKI

- Kad es guļu, izskatos tievāka. Domāju, man vajadzētu vairāk gulēt.
- Nauda mani neuztrauc – tā mani nomierina.
- Risinu svešas problēmas. Savas kolekcionēju.
- Esmu finansiāli neatkarīgs. Nav finanšu – nav atkarību.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 22. JŪNIJĀ

Dienas garums – 17 st. 53 min.
Saulē lec 4.29, riet 22.22.

Naktī +12°...+14°

Z A
R A
D
4-8 m/s

Dienā +13°...+14°

Z A
R A
D
4-7 m/s

RĪT, 23. JŪNIJĀ

Dienas garums – 17 st. 52 min.
Saulē lec 4.30, riet 22.22.

Naktī +10°...+13°

Z A
R A
D
3-4 m/s

Dienā +14°...+16°

Z A
R A
D
3-4 m/s

PARĪT, 24. JŪNIJĀ

Dienas garums – 17 st. 52 min.
Saulē lec 4.30, riet 22.22.

Naktī +9°...+12°

Z A
R A
D
1-3 m/s

Dienā +12°...+14°

Z A
R A
D
3-4 m/s

Svētku rotu bez retajiem augiem

Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) aicina saulgriežos neplūkt retos, aizsargājamus augus, tos netirgot un neiegādāties. Vides inspektori lielākajās pilsētās pārbaudīs tirgotāju un pircēju godaprātu.

Saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likumu aizsargājamus augus ir aizliegts lasīt, plūkt, izrakt, pārdot, dāvināt, kolekcionēt vai audzēt. Starp šīm sugām ir orhidejas, tostarp smaržīgā un zaļganā naktsvijole, dzegužpīrkstītes, dzegužpuķes un dzegužkarpītes, dārza īrisu radniecības

Sibīrijas skalbes un jumstiņu gladiolas. Darbības ar šiem augiem ir administratīvi sodāmas. Sargājamās sugas var iepazīt DAP materiālā *Mīli ar acīm* un fotogalerijā *Aizsargājami augi* (https://ej.uz/retie_augi).

Droši plūcama ir rudzupuķe, margrietīņa, sarkanais un baltais āboliņš, asinszāle, nārbulis, gada augs madara un citi ziedošie. Taču DAP aicina uz mērenību – neplēst ar saknēm, nemēģināt vienā piegājienā salasīt visas puķes plāvā. Turklāt gundegas, velnarutki, latvāņi u.c. ir bīstami.

KURZEMNIEKU jūlijam var abonēt:

līdz 27. jūnijam

- internetā www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu)
- pasta nodaļās
- pie pastniekiem
- redakcijā (ietaupot 71 centu)

KUREKSS

PĒRK

- cirsmas
- mežu ipašumā
- skujkoku zāgbaļķus

Zvaniet, nāciet, vienosimies, piedāvāsim Jums visizdevīgāko risinājumu!

APMAKSA TŪLĪTĒJA!

BEZMAKSAS ZĀGBAĻĶU TRANSPORTS uz SIA KUREKSS Ventspils, Kuldīgas un Dundagas novados

- Cirsmas, meža ipašumi: tālr. 63624364, 29403378;
- zāgbaļķi: tālr. 29141474;
- transporta pakalpojumi: tālr. 29133213, 26551033

www.kurekss.lv

Kā sieru pagatavot pašam

Jāņu priekšvakarā Raņķos interesenti bija sanākuši uz siera meistarklasi, kurā ķimeņu siera ātro variantu parādīja Snēpeles mājražotāja Sandra Reimane.

Sandra ir mediķe, kas jau 20 gadus taisa sieru un savu hobiju sauc par eksperimentiem un meditāciju pie katliem. Receptes viņa smeļas no grāmatām un tirdziņiem, kuros nogaršo citu labumus, saviem sieriem meklējot arvien jaunus garšas.

Pasākuma apmeklētāja Dzintra Priede uzsvēra, ka šī ir iespēja vienam otru satikt, kā arī atsvaidzināt zināšanas. No redzētā iemācījās, cik grādos piens jāvēra, lai tam būtu laba struktūra: „Es mājās sieru taisu pa savai modei. Ieleju grāpītī pienu un lieku iekšā biežpienu,

laujot savilkties kopā. Pēc tam masu ņemu ārā, pievienoju olu dzeltenumu, sāli, ķimenes. Var variēt ar garšu, pieliekot dilles, ķiplokus, vegetu. Šādu sieru uzreiz var likt galdā.” Arī Raņķu bibliotēkas vadītāja Zane Latkovska līdz šim sieru taisījusi no biežpiena, tagad uzzinājusi, ka bez tā var iztikt: „Te uzzinātais ļaus ietaupīt, veikalā pirktu sieru aizvietojo ar mājās gatavotu.” Viņa izmēģināšot recepti ar ķiploku.

Raņķos šāds pasākums ir pirmo reizi, to sarīkojusi kultūras organizatore Dace Pušilova.

Annas Bivbānes teksts un foto

RECEPTĒ

Ātrais ķimeņu siers

Sastāvdaļas: 10 l piena, naža gals kurkumas pulvera (siera dzeltenumam), ēdamkarote ķimeņu (var aizstāt ar ķiploku, dillēm) un etiķa esences, sāls pēc garšas.

Kā pagatavot. Katlā lej pienu un liek uz uguns vārīties, ik pa laikam apmaisot. Kad tas uzkaršējies līdz mutuļošanai (80–90 grādiem), liek klāt kurkumu un ķimenes. Pievieno skābumu – citronskābi, citrona sulu, etiķi vai esenci, kas pienu sarauj. Visu samaisa un masu lej caur sietiņu, nokāš, lai notek sūkalas. Ar karoti izspaida, pievieno sāli. Masu sien marlē vai liek formās. Var ēst gan siltu, gan atdzesētu.

Raņķu kultūras organizatore Dace Pušilova un siera meistarklases vadītāja Sandra Reimane no Snēpeles.

RAIDĪJUMS

Zemes elpa Kurzemes Radio

Kurzemes Radio ēterā otrdienās 14.00 skan raidījums *Zemes elpa* par dabas, vides un ekosistēmas saglabāšanu, jēgpilnu un ilgtspējīgu saimniekošanu.

Katrā raidījumā tiek akcentēta viena tēma, uzsverot katra sabiedrības locekļa līdzatbildību par globālajiem klimata pārmaiņu procesiem, par ikdienas izvēlēm un darbībām

par labu videi. Klausītāji var uzzināt jaunas vai piemirstas metodes, kā dabu un dzīves vidi saglabāt tīru un drošu, kā arī iesūtīt jautājumus, uz kuriem tiks atbildēti raidījumā.

